

**Hamzova léčebna
Luže-Košumberk**
VÁŠ REHABILITAČNÍ ÚSTAV

ZPRAVODAJ

Hamzovy léčebny

UVNITŘ TOHOTO
VYDÁNÍ:

	strana:
Úvodní slovo ředitele	1
Nový program v rámci léčebné rehabilitace	1
Jak šel čas, aneb vývoj hipoterapie	2-3
Personální oddělení informuje	4
Očkovací centrum	4

Úvodní slovo ředitele

Vážené spolupracovnice a vážení spolupracovníci.

Mám před sebou výsledky hospodaření Hamzovy léčebny za kovidový rok prvý, tedy za rok 2020. Ve výsledku to není špatné čtení. Zvláště v položce navýšení mzdových příjmů, především zdravotnických pracovníků. Je ale nutno připomenout, že za tím stojí obrovská těžká a vlastně nebezpečná práce v infekčním prostředí s kovidovými pacienty.

Vedle toho je však nutné vnímat i jakýsi náš výkaz práce, tj. množství odevzdaných ošetrovacích dnů, kde je zřetelně menší číslo, než v roce 2019. Není to způsobeno nemocnostmi našich zaměstnanců, ale prostým nedostatkem počtu pacientů k léčbě. Ortopedická a chirurgická pracoviště v nemocnicích téměř celý rok omezovala výrazně svou práci. Nemohli nám proto k doléčení přijít pacienti po operacích kloubů apod. Činnost v ambulancích všeho druhu byla rovněž omezena. Takže i zde chybí pacienti k léčbě svých chronických obtíží. Co hůře, situace se od loňského roku v tomto nelepší, spíše zhoršuje.

Jsou i dobré výsledky z loňského roku. Naplno „jela“ pracoviště v ošetrovatelské péči na pavilonu C, ale i Spinální rehabilitační jednotka, pavilóny s dětskými pacienty a též pracoviště neurorehabilitační v pavilónech I a B.

Podařilo se dokončit velkou rekonstrukci lůžkového pavilonu A, kde byl již zahájen běžný provoz.

Samostatným problémem je i nový rok 2021, zvláště tolik potřebné očkování, které postupně probíhá jak mezi zdravotníky, tak mezi pacienty.

Co je ale hlavní, všichni spolupracovníci celé naší léčebny ani na chvíli nepolevili a přes těžkou situaci a svou ztíženou práci stále hledají cestu, jak naplnit naše úkoly. Dobře vědí, že nám nikdo žádné úlevy nedá, a že co si vyděláme, to máme. Za to jim patří veliký dík.

*MUDr. Václav Volejník, CSc.
ředitel léčebny*

Nový program v rámci léčebné rehabilitace

Pokračování na str. 2

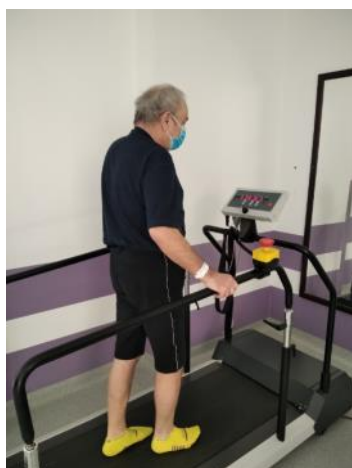
Hamzova léčebna se v rámci léčebné rehabilitace věnuje v současné době i pacientům, kteří prodělali onemocnění COVID-19. Po této zákeřné nemoci

Nový program v rámci léčebné rehabilitace

Pokračování ze str. 1

mohou u některých pacientů přetrvávat dlouhodobější různorodé zdravotní obtíže, které souborně nazýváme tzv. pokovidový syndrom. Často jsou to přetrvávající výrazné bolesti kloubů a svalů, postižení periferních nervů, poruchy chůze a koordinace těla, celkové oslabení, které spolu se zvýšenou únavou vede k omezení hybnosti, až ke snížené soběstačnosti v denních činnostech a omezení průčeschnosti. Výrazná bývá i námahová dušnost, poruchy koncentrace, psychické a mnohé další problémy. Jde tedy o soubor řady obtíží, které se navzájem násobí a vytváří obvyklý obraz u pacienta po těžkém onemocnění. Takovýto stav již patří do diagnóz, které jsou součástí indikací k léčbě v rehabilitačním ústavu jako je Hamzova léčebna.

S využitím týmu zkušených lékařů, sester, fyzioterapeutů, ergoterapeutů, klinických psychologů, logopedů a dalších odborníků, ale u nás v Hamzově léčebně i s využitím dlouholetých zkušeností a k tomu krásného prostředí parku Hamzova arboreta, se snažíme zlepšit kvalitu života osob, které potřebují překonat následky této zálné nemoci. **Individuálně nastaveným léčebně rehabilitačním programem** se nám u těchto pacientů daří zlepšit pohyblivost, sebeobsluhu a soběstačnost. Nutností je zlepšit dýchací funkce a celkovou zdatnost, zmírnění až odstranění bolestí, zajistit potřebnou léčbu vzniklých poruch inervace a hybnosti a též i zlepšení psychické pohody.

Onemocnění virem Covid 19 je bohužel často provázeno a následováno řadou výše popsaných problémů. Pro další zdravotní vývoj takovýchto pacientů je potřebný dlouhodobý rekondiční program v rámci ambulantní péče pneumologů a internistů všeobecně spolu s rehabilitačními pracovníky. V těžších případech je zpočátku nutné zahájit tuto léčbu i na lůžku, v rámci systematické léčebně rehabilitační péče. **Tým zkušených lékařů, sester, fyzioterapeutů, ergoterapeutů, klinických psychologů, logopedů a dalších odborníků v HL je připraven** poskytnout vysokou odbornou úroveň péče ve snaze zlepšit kvalitu života osob, které potřebují překonat následky po prodělaném onemocnění COVID-19. Bonusem navíc je krásné a klidné prostředí Hamzova parku a arboreta.

*MUDr. Václav Volejník, CSc.
ředitel léčebny*

Jak šel čas, aneb vývoj hipoterapie

Pokračování na str. 3

Malé zastavení se a ohlédnutí do minulosti může být užitečné. A protože v přítomnosti „za pochodu“ si k němu málokdy najdeme chvíli, zveme vás nyní do historického okénka. Zavzpomínáme v něm na to, jak se po dobu třiceti tří let vyvíjela a rozvíjela hipoterapie v Hamzově léčebně.

Průkopnicí této metody u nás byla pozdější zakladatelka České hiporehabilitační společnosti (dále ČHS) MUDr. Lia Vašíčková. Jejím plánům byl silně nakloněn i ředitel Hamzovy léčebny MUDr. Václav Volejník, CSc. A proto v květnu 1988 mohly začít první terapie dětí na koních. V té době se začínalo na louce v Radimi u tehdejšího lužského Jednotného zemědělského družstva, ve kterém byly stáje a kam děti s therapy za koňmi tři kilometry dojížděly.

Speciálnímu výcviku koní pro nově vznikající disciplínu a jejich vodění při terapiích se od počátků věnoval pan Vladimír Kopecký, který byl také členem prvního výboru ČHS a který v současnosti v léčebně při hipoterapii nadále vypomáhá. V průběhu třiceti tří let se mu ve stáji vystříдалo devět koní různých plemen vybraných podle široké škály potřeb pacien-

Jak šel čas, aneb vývoj hipoterapie

Pokračování ze str. 2

tů s různými diagnózami.

Z louky u stájí se hipoterapie brzy přesunula přímo do areálu léčebny a začala probíhat na trase v parku. V roce 1997 byla otevřena krytá jízdárna s veškerým zázemím, terapie přestala být závislá na počasí, a tak začal její celoroční provoz.

Mezi prvními diagnózami byly především skoliózy. Postupně se přidávaly i děti s DMO. První dva fyzioterapeuti z léčebny byli zároveň účastníky historicky prvního hiporehabilitačního kurzu. V průběhu dalších let tento kurz absolvovala jedna lékařka a osm dalších fyzioterapeutů pracujících v léčebně.

Protože máme v HL s hipoterapií nepřetržitě zkušenosti déle než 30 let, můžeme říci, že hipoterapie je ve fyzioterapii nejvíce se rozvíjející léčebná metoda. Jedná se o vývoj postupů, vybavení, pomůcek, indikací a kontraindikací, vzdělávání terapeutů, výcviku koní, legislativního zajištění, bezpečnosti provozu, spolupráce terapeutů a cvičitelů koní v rámci ČHS. To, co se před dvaceti lety jevílo nemožné, se postupem doby stalo běžně používané. V současnosti lze bez nadsázky říci, že se zásluhou představenstva ČHS svět jezdí učit hiporehabilitaci do Čech a české lektořky jezdí učit a přednášet do světa.

Velký podíl na tom má dlouholetá předsedkyně ČHS Ing. Věra Lantelme-Faisan. Důkazem toho je, právě ke 30 letému výročí ČHS připravená, mezinárodní konference o hipoterapii, která se bude konat 10. - 11. září 2021 v Praze na Zemědělské univerzitě. Je nachystáno 29 přednášek a workshopů od osmi českých a dvaceti jedna zahraničních odborníků z Norska, Švédska, Finska, Itálie, Řecka, Rumunska, Maďarska, Turecka, Velké Británie, USA, JAR a Izraele.

Vývoj hipoterapie v čase pohledem fyzioterapeutů:

Od začátku terapeutického ježdění na koni - tak se to dá nazvat, než bylo zavedeno oficiální názvosloví, - se mnohé změnilo. Ve zkratce by se dalo říct, že se díky zkušenostem celá metodika osmělila a hipoterapie se léčebně využívá také pro pacienty s velmi těžkými pohybovými deficity. Je pravda, že tomu také přispělo mnoho opatření. Dříve lékař doporučil hipoterapii jen dětem a dospělým s mírnými potížemi. Nyní se často setkáváme s podivem, jak je možné, že člověk v těžkém klinickém stavu absoluuje hipoterapii.

Nové polohy na koni:

Mnohem více využíváme jiné polohy na koni, než klasický sed. U malých dětí je to časté vzhledem k jejich psychomotorickému a ranému věku, kde sed vůbec není možný. Rádi používáme příčnou polohu, kdy dítěti pohyb hřbetu v kroku simuluje lezení po čtyřech. U dospělých záleží na míře odvahy, jestli zvládnou jet na koni v jiné poloze, když vsedě popředu z různých důvodů nemohou. Např. u skoliotického držení páteře ve velkém stupni nebo když je výrazně kyfotické a chabé držení hrudní a krční páteře.

Další změna je i v bezpečnosti. Zatímco dříve u zdravějších pacientů stačil jeden fyzioterapeut ohlídat klienty na dvou koních (stačila většinou jen slovní korekce a klienti se spolehlivě sami drželi), nyní máme fyzioterapeuta u těžkých postižení klientů a případně doplňujeme i dalšího asistenta, aby bylo vůbec možné provádět tuto velmi účinnou terapii u těžce postižených.

Vývoj v čase z pohledu koňáků:

Jejich práce je velmi zodpovědná a myslím, že na ně klademe čím dál větší nároky. Kůň musí být poslušný, ale zároveň v pohodě, aby terapie proběhla bezpečně. To platilo vždy, ale se zdravotně zdatnějšími klienty to bylo o něco jednodušší. Potřebujeme, aby kůň vydržel dostatečně dlouho klidně stát, než napolohujeme klienta. Měníme podle potřeby rychlost chodu koně, máme různý terén, různé pomůcky. Koně jsou vyvíjeni na to, aby se nelekali holí a chodítek, otevírání deštníků, padajících předmětů, křiku dětí. A ačkoliv zdárně absolvovali zkoušky, stoprocentní jistotu nikdy nemáte. Kůň je živý tvor, výborný parťák, ale hranice jeho trpělivosti není nekonečná

*Alena Krejsová a Bc. Petra Kamarádová
fyzioterapeut, fyzioterapeut a vedoucí hipoterapie*

**Hamzova léčebna
Luže-Košumberk**
VÁŠ REHABILITAČNÍ ÚSTAV

Personální oddělení informuje

Ukončení pracovního poměru v lednu:

Jirsáková Marie	- sestra, pav. K
Holanová Eva	- dělník v prádelně
Černík Oldřich	- zahradník, areál
Procházková Zuzana	- sanitář, pav. C
Fišmanová Zdenka	- mzdová účetní, ředitelství
Němečková Bedřiška	- dělník v prádelně

Nástupy do pracovního poměru v únoru:

Tycová Šárka	- sestra RHB, pav. E
Steklá Jana, DiS.	- masér, pav. V
Holečková Jana	- uklízečka, pav. G
Mrnková Dagmar	- praktická sestra, SRJ
Peřinová Pavlína, DiS.	- sestra, pav. C

Odborná stáž:

V průběhu měsíce února si v HL plnilo odbornou stáž 7 stážistů - fyzioterapeutů a 4 stážistky na SRJ v rámci kurzu Katetrizace močového měchýře muže.

V únoru 2021 dosáhli pracovního výročí tito zaměstnanci:

25 let Dítětová Iveta - všeobecná sestra, pav. B
Za vykonanou práci Vám vedení HL děkuje.

*Ing. Bohuslava Tefrová
N PER/PaM*

Očkovací centrum

V Hamzově léčebně nyní probíhá taktéž očkování zdravotníků proti Covid-19 první dávkou. Pod vedením nám. pro ošetrovatelskou péči pí. J. Zavoralové bylo v Konferenčním sálu pavilónu L v areálu léčebny vybudováno očkovací centrum se všemi předepsanými náležitostmi. V týmu, který očkuje, jsou lékařky, odborní

zdravotní pracovníci a administrativní pracovníce z léčebny. Očkování probíhá velmi úspěšně a plynule. Když bude dodána další vakcína, stihnou do konce týdne naočkovat více než 300 pracovníků a pracovníků léčebny. V dalším plánu se léčebna připravuje na zajištění funkce tohoto očkovacího místa. Od 15. 3. 2021 by měl být zahájen pravidelný režim očkování osob dle Očkovacího plánu Pardubického

kraje. Stejně jako další podobná zdravotnická zařízení kraje chceme přispět i touto cestou k naplnění úkolů ve zdravotní péči v kraji.

*MUDr. Václav Volejník, CSc.
ředitel léčebny*

Vydává:
Hamzova odb. léčebna
pro děti a dospělé
v Luži-Košumberku,
sekretariát ředitelství
marketing a PR

Vydáno dne:
25. února 2021

Adresa:
Hamzova odb. léčebna
pro děti a dospělé
Košumberk 80
538 54 Luže